

Sözünü ettiğimiz poliçenin **Zorunluluk** hali dışında **Neden?** ihtiyaç oluşturduğuna dair biraz bilgi verelim.

TCK. ve Borçlar Kanunu hükümleri gereği, hizmeti alan ile veren arasındaki kaide ve mesuliyet şartları aşağıda ifade ettiğimiz ilgili kanun maddeleri ile tariflenmektedir.

İlgili kanun maddeleri gereği Doktor, kusurlu olarak bir hastanın ölümüne, yaralanmasına, sakat kalmasına yol açar, hatalı veya eksik tedavi uygular ise hem **Türk Ceza Kanunu** gereğince cezalandırılır, hem de hasta ya da yakınlarına **Borçlar Kanunu** hükümlerine göre tazminat ödemek zorunda kalır.

Ceza hukuku ile borçlar hukuku alanında "kusur" ve "sorumluluk" kavramları aynı nitelikte değildir. Doktor ceza hukuku bakımından suçsuz bulursa ve ceza almasa dahi, borçlar hukuku gereğince tazminat ödemek zorunda kalabilir.

"Kanun bilmemek mazeret değildir" den yola çıkarak, ilgili kanunlardan biraz bahsedelim;

Burada konu tazminat içerdiğine göre, Borçlar Kanunu hükümlerinden söz etmek gerekecektir.

Borçlar Kanunu

Haksız muamelelerden doğan borçlar

(A)Umumi Kaideler; 1 - Mesuliyet şartı

Madde 41 - Gerek kasten gerek ihmal ve teseyyüp yahut tedbirsizlik ile haksız bir surette diğer kimseye bir zarar ıka eden şahıs, o zararın tazminine mecburdur. "

(C) Hükümü; 1 - Şartları

Madde 320 - Hilafı mukaveleden veya hal icabından anlaşılmadıkça işçi taahhüt ettiği şeyi kendisi yapmağa mecbur olup başkasına devredemez. Bizzat ifa etmekle mükelleftir.

Madde 321 - Taahhüt ettiği şeyi ihtimam ile ifaya mecburdur.

Kasıt veya ihmal ve dikkatsizlik ile iras ettiği zarardan mesuldür. Terettüp edilen ihtimamın derecesi, akde göre tayin olunur.

Vekalet (Hekimin tazminat ödemesine esas etkisi olan kanun, bu başlık altındaki kanun maddeleridir)

(A)Tarifi

Madde 386 - Vekalet, bir akittir ki onunla vekil, mukavele dairesinde kendisine tahmil olunan işin idaresini veya takabbül eylediği hizmetin ifasını iltizam eyler.

Diğer akitler hakkındaki kanuni hükümlere tabi olmayan işlerde dahi, vekalet hükümleri cari olur.

Mukavele veya teamül varsa vekil, ücrete müstahak olur.

(B)Teşekkülü

Madde 387 - Vekilin tevdi edilen işi idare hususunda resmi bir sıfatı varsa veya işin icrası mesleğinin icabından ise yahut bu gibi işleri kabul edeceğini ilan etmiş ise vekalet, vekil tarafından derhal reddedilmedikçe kabul edilmiş sayılır.

(C) Hükümleri I- Vekaletin şümulü

Madde 390 - Vekilin mesuliyeti, umumi surette işçinin mesuliyetine ait hükümlere tabidir.

Vekil, müvekkile karşı vekaleti iyi bir suretle ifa ile mükelleftir.

Vekil, başkasını tevkile mezun veya hal icabına göre mecbur olmadıkça veya adet başkasını kendi yerine ikameye müsait bulunmadıkça müvekkilünbihi kendisi yapmağa mecburdur.

Madde 394- Vekilin usulü dairesinde müvekkilünbihi ifa için yaptığı masrafı ve verdiği avansları, müvekkilin, faiziyle beraber vermesi ve vekilin deruhte eylediği borçlardan onu kurtarması lazımdır.

Vekil, vekaleti ifa dolayısı ile uğramış olduğu zarar ve ziyanın tazminini müvekkilinden isteyebilir.

Anayasa'nın 40. maddesinin ikinci fıkrası, 129 uncu maddesinin beşinci fıkrası ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 13 üncü maddesi ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, memurların ve diğer kamu görevlilerinin hukuki sorumluluğu doğrudan doğruya memur aleyhine açılacak dava yolu ile gerçekleştirilemez. Dava, 43 üncü maddede gösterilen usule göre, ancak idare aleyhine açılabilir. Bu personelin hukuki sorumluluğunun doğması, idare aleyhine açılacak dava neticesinde tazmin kararı verilmesine bağlıdır. Kamu görevlisi personelin verdiği zarar, mahkeme kararı üzerine idare tarafından tazmin edildikten sonra, müsebbibi olan sorumlu personele rücu edilir, der.

Doktor veya kurumu aleyhine açılan davalar, borçlar hukuku kanunlarına göre açılan, tazminat talep edilen davalardır. 5947 sayılı kanunda yapılan değişiklik ile yaptırılması **zorunlu** hale getirilen **Mali Sorumluluk Sigorta Poliçesi** bu tür tazminat taleplerini karşılamaktadır.

Bir hastalığın tedavisi sürecinde ortaya çıkacak "RİSK" ile "KUSUR" arasındaki denge diğer bir tanımla "Komplikasyon" ile "Malpraktis" arasındaki ince çizgi, hekimi her zaman tedirgin etse bile, ilgili yasalar her bireye bu konuda dava açma hakkı tanımaktadır.

Her ne kadar dava sonunda verilecek karar, ihmal veya kusur olduğunu belirleyecek olsa bile, bu risk hep vardır. Riskin getireceği sonuçlar ekonomik ise, önceden alınacak tedbirle, yani sigorta poliçesi ile sonuçlarını hafifletmek mümkündür.

Bu noktadan sonra esas olan ise bu poliçenin hangi şartları içerdiğidir.

Sigorta sözleşmesi denince akla doğrudan sigorta poliçesi gelmektedir.

Ancak sigorta sözleşmesi temelde üç bileşeni içerir; poliçe, genel şartlar ve özel şartlar.

SİGORTA POLİÇESİ, yapılan sigorta sözleşmesinin ispat aracıdır. Sigorta sözleşmesinin ana unsurlarını içerir. Himayenin başlama, bitiş tarihleri ve alınan teminatlarını gösterir.

Sigorta sözleşmesinin, genelde iyi bilinmeyen iki bileşeni genel ve özel şartlar ise özellikle **Malpraktis** sigortalarında büyük önem arz etmektedir.

GENEL ŞARTLAR, Hazine Müsteşarlığı tarafından, sigorta sözleşmelerinin genel çerçevesini çizen ve düzenlenecek poliçelerin bu genel şartlara aykırı olmaması istenen düzenleme metinleridir.

Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mali Sorumluluk sigortaları için düzenlenen genel şartlarda Sigortanın konusu şöyle tanımlanmıştır.

A.SİGORTANIN KAPSAMI

A.1. Sigortanın Konusu

Bu sigorta sözleşmesi ile sigortalının poliçede belirtilen ve ilgili taraflarca konusu tarif edilerek sınırları çizilen mesleki faaliyeti ifa ederken;

a) Sözleşme süresi içinde meydana gelen olay sonucu doğan ve sorumluluk hükümleri uyarınca tazmini sözleşme süresi içinde ya da sonrasında (iki yıl içinde)talep edilen zararlara,

b) Sözleşme yapılmadan önce (ki bir yıl)veya sözleşme yürürlükteyken meydana gelen bir olay nedeniyle, sadece sözleşme süresi içinde sigortalıya karşı doğabilecek taleplere,

*c) Bu zarar ve taleplere bağlı **yargılama giderlerine (BU MADDEYE DİKKAT !)***

karşı sözleşmede belirtilen miktara kadar teminat verilir.

İSTİSNALAR

Mesleki faaliyet dışında kalan haller, kasıt, Alkol veya uyuşturucu tesiri altında yapılan faaliyetler ile ceza davaları ve masrafları kesin olarak sözleşmelerde istisna olarak yer alır.

ÖZEL ŞARTLAR, Her Sigorta şirketi poliçeleri düzenlerken genel şartlara aykırı olmamak kaydı ile poliçesinde özel şartlar uygulayabilir. Eğer poliçede özel şartlar var ise genel şartlardan önce uygulanır.

*Sigorta genel şartları, genelde kısa metinler olup sigortalı tarafından mutlaka okunmalıdır. Ancak yukarıda görüldüğü gibi genel şartların okunması **sigortacılar** için çok şey ifade edebilirken, **sigortalılar** için karışık ve anlaşılmaz olabilmektedir.*

Taraflar, (a)ve(b) maddelerinden birini içerecek şekilde poliçe yapabilecekleri gibi, her ikisini içerecek şekilde de poliçe yapabilir.

Malpraktis sigortalarının genel şartının bu ilk maddesi poliçenin ne şekilde kurulması gerektiğini anlatmaktadır.

Hekimin, kusurlu olup olmadığı mahkemenin vereceği karar ile tespit olunacağına göre, hasta ya da hasta yakınları, kusurun varlığı şüphesi ile veya şüphesi olmadan da kulaktan dolma bilgiler ile dava açabilmektedir. Hatta, bu davayı beş yıl içinde açabilme hakkına da sahiptir.

Şimdi DİKKAT!

a) maddesine göre düzenlenen bir poliçe, sözleşme süresi içerisinde olan bir vak'a ile ilgili ileriye dönük iki yıllık bir süreyi kapsıyor olması sebebiyle; doktor aleyhinde beş yıl sonra açılan bir vak'a yı nasıl tazmin edecek? Yani, 2010 yılı 8. ayında düzenlenen bir poliçenin, ileriye dönük teminat süresi 2013 yılının 8. ayıdır. 8/2010-2011 yılı poliçe süresi içinde olan bir vak'adan dolayı 2015 yılında içinde açılan davanın masraf yada tazminatını karşılamayacaktır. (2013 yılında yeni bir sözleşmeniz /poliçeniz olsa bile)

Bu durum malpraktis sigortalarındaki en önemli seçimlerden birini oluşturmaktadır.

Yine iyi bilinmesi gereken **c)** maddesinde ifade edilen **YARGILAMA GİDERLERİ** dir.

Ancak, Yargılama giderlerinin en önemli bölümü harçlardan (başvurma harcı, celse harcı, karar ve ilam harcı, pul harçları) oluşmaktadır. Harçlarla birlikte yargılama giderleri kapsamına mahkeme kalemince yapılan masraflar (keşif, haciz vs) ve **yasal vekâlet ücreti** girmektedir. Bunun dışında **taraf ile avukat arasında belirlenen** avukatlık ücreti yargılama giderleri kapsamına girmemektedir.

Yasal vekâlet ücreti sadece avukatların dava ve icra takiplerinde **karşı taraftan almaya hak kazandıkları avukatlık ücretidir.**

Mesleki sorumluluk sigortası yaptıran bir hekim tıbbi bir hata yaptığında ve ona karşı bir dava açıldığında, poliçesi kapsamında yargılama giderleri mevcut olacağından, sigortacı sadece yukarıda belirtilen kalemlerden oluşan yargılama giderlerini ödeyecektir. Hekim ile avukatın, avukatlık sözleşmesi ile kendi aralarında belirledikleri avukatlık ücreti (yayınlanan Tebliğ'in Zorunlu Sigorta kapsamında belirttiği) yargılama giderlerine dâhil değildir.

2010 yılı için geçerli olan yasal vekâlet ücreti 24 Aralık 2009 Tarihli ve 27442 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Türkiye Barolar Birliği **Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi**'nin 3.Kısımında yazılı "Yargı Yerleri İle İcra ve İflas Dairelerinde Yapılan ve Konusu Para Olan veya Para ile Değerlendirilebilen Hukuki Yardımlara Ödenecek Ücret" oranlarına göre yazılı değer üzerinden kademeli olarak hesaplama yapılarak belirlenmektedir.

Sonuç olarak hekimin, aleyhinde açılan bir tazminat davasında kendisini savunmak için bir vekile yani avukata ihtiyacı olacaktır. Bu durumda ortaya çıkacak

- Avukatlık ücreti nedir?

1. Davacının vekiline ödeyeceği ücret
2. Davalının vekiline ödeyeceği ücret
3. Davayı kaybeden tarafın, davayı kazanan tarafın vekiline ödeyeceği ücret yani yargılama gideri, şeklinde oluşmaktadır.

- Avukatlık ücreti ne kadardır? (bilgi için- **Tavsiye edilen asgari ücret tarifesi**)

Dava açıldığında, vekilin yani avukatın savunma ücretinin en az yarısını dava başında talep etmesi muhtemeldir. Dava sonuçlanıncaya kadar geçecek sürede, davalı tarafından ödenecek savunma avukatı ücreti önemli sayılabilecek bir paradır, hatta temini bile sıkıntı yaratabilir!

(100.000 TL. tutarında açılacak bir davada, tazminata hükmedilsin ya da hükmedilmesin sadece avukatlık ücretinin 20.000 TL. seviyelerinde olacağını hesaplamak hiçte zor olmasa gerek)

- Avukatlık ücretini karşılayan sigorta poliçesi var mı?

Hekim Mesleki Sorumluluk Sigortası (sigorta şirketi isterse!) karşılar.

Sayın Hekim,

Mesleğinizin getirdiği riskler için gerçekçi sigorta çözümleri istediğinizi biliyoruz. Her canlının en doğal hakkı sağlıklı yaşamak ise, hastalarınızın şikayetleri sizi yormasın, istemeden yapabileceğiniz hatalarınız hastalarınızın kötü kaderi olmasın...

Tüm bu şartları tek tek incelediğimizde alacağınız poliçeler, mesleğinizi icra ederken kurumunuz nezdinde veya doğrudan aleyhinize açılacak tazminat davalarının, maddi-manevi tazminat bedelini, yargılama giderlerini ve avukatlık ücretlerini karşılayacak bir sigorta poliçesi olmalıdır.

Sadece zorunlu poliçe ile değil, eksik kalan tamamlanması gereken teminatların da alınabilmesi için bize başvurabilirsiniz.

Özetle;

Özel Sigorta Aracılık Hizmetleri

- Sigorta konusunda sizlere danışmanlık yapar, en uygun olan poliçeyi düzenler.
- Dava ihbar anından itibaren Sigorta Şirketi ve savunma ilişkisini oluşturur.
- Dava açıldığında sulh anlaşmaları yapılma imkanlarını araştırır, gerekirse yapar.
- Savunma hizmetine yardımcı olmak maksadı ile uzman görüşü alır.

Saygılarımla

Akif AYDIN
Sigorta Danışmanı